

Folketingets Socialudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 6. oktober 2008

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail vfm@vfm.dk

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 12. juni 2008 følger hermed velfærdsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 421 (SOU Alm. del) stillet af Martin Henriksen (DF)(MFU).

EGE/ J.nr. 2008-4176
Hem / Jjnr. 2007-6746

Spørgsmål nr. 421:

"Ministeren bedes redegøre for, hvad begrebet "Lige adgang" indebærer? I den forbindelse ønskes oplyst, om samtlige regler og love i forbindelse med Københavns Kommunes samarbejde med Fonden Jagtvej 69 og de unge autonome er overholdt. Såfremt reglerne ikke er overholdt bedes oplyst, hvilke konsekvenser det så kan få for et eventuelt nyt ungdomshus. I det omfang det er nødvendigt, bedes ministeren indhente svar fra Københavns Kommune. Det ønskes derudover oplyst, hvad der vil ske, såfremt personer fra DFU, KU eller VU nægtes adgang til et nyt ungdomshus, og vil ministeren give en garanti for, at der reelt sikres lige adgang, inden et eventuelt nyt ungdomshus åbnes."

Svar:

I anledning af spørgsmålet har Velfærdsministeriet indhentet en udtalelse af 11. september 2008 fra Københavns Kommune. Udtalelsen vedlægges til udvalgets orientering.

I udtalelsen har Københavns Kommune blandt andet anført, at det er fastsat i driftsoverenskomsten med Københavns Kommune og Fonden Jagtvej 69, at der skal være lige adgang for alle til Ungdomshuset, og at eventuelle begrænsninger i adgangen til Ungdomshusets aktiviteter kun kan ske efter saglige kriterier. Endvidere er det fremhævet, at partipolitiske interesser ikke må være afgørende for deltagelse i Ungdomshusets aktiviteter eller anvendelse. Hvis der opstår situationer, hvor personer føler, at de uberettiget er blevet nægtet adgang til Ungdomshuset, kan der rettes henvendelse herom til Fonden Jagtvej 69. Hvis det ikke løser problemet, kan der rettes henvendelse til Kultur- og Fritidsforvaltningen. Endelig har Københavns Kommune

blandt andet oplyst, at kommunen har anmodet Fonden Jagtvej 69 om en uddybende redegørelse i anledning af en klage fra Rasmus Jarlov og Jakob Næsager over, at Rasmus Jarlov og Morten Kornbech var blevet smidt ud af Ungdomshuset.

For så vidt angår spørgsmål om, hvad begrebet "lige adgang" indebærer, kan jeg generelt oplyse, at i det omfang kommuners opgavevaretagelse ikke er reguleret i den skrevne lovgivning, skal spørgsmålet vurderes ud fra almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse – de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Det er antaget i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis og i den juridiske litteratur, at kommuner efter kommunalfuldmagtsregler lovligt kan varetage opgaver med henblik på at støtte borgernes mulighed for fritidsaktiviteter, herunder aktiviteter af ungdomskulturel karakter.

Det er efter de nævnte grundsætninger endvidere antaget, at kommuner på visse betingelser uden lovhjemmel kan yde støtte til private foreningers varettagelse af opgaver. Det er en betingelse for sådan kommunal støtte til foreninger, at samtlige de aktiviteter, som varetages af foreningen, lovligt ville kunne udføres af kommunen selv, eller at støtten alene ydes til de aktiviteter, som kommunen lovligt selv ville kunne varetage. Det er endvidere en betingelse, at foreningen giver samtlige kommunens borgere adgang til foreningens kommunalt støttede aktiviteter, eller i tilfælde, hvor adgang til foreningens aktiviteter ikke er åben for alle borgere, at afgrænsningen af borgernes adgang til de støttede aktiviteter sker ud fra saglige kriterier. Det betyder, at en kommune ikke kan støtte aktiviteter i en forening, der kun optager medlemmer fra en begrænset kreds, hvis afgrænsning af kredsen er usaglig i forhold til formålet med støtten. Det samme gælder, hvis foreningens aktiviteter reelt set ikke er åbne for alle personer inden for den sagligt afgrænsede kreds.

Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke kan antages at være sagligt, hvis en kommune afgrænser kredsen af de borgere, der skal have adgang til kommunalt støttede aktiviteter, til personer med et bestemt politisk eller ideologisk tilhørsforhold, og en kommune vil således heller ikke kunne støtte en forenings aktiviteter, hvis foreningen foretager en sådan afgrænsning af de borgere, der har adgang til foreningens aktiviteter.

En kommune er forpligtet til at føre tilsyn med, at den støtte, der ydes til en forening, anvendes til de formål, som kommunen lovligt kan støtte, herunder at der ikke sker en usaglig begrænsning af den kreds af borgere, som kan deltage i foreningens aktiviteter.

Der gælder ikke generelle regler for, hvordan et sådan tilsyn skal føres, og dette vil således bero på en konkret vurdering. Det gælder også spørgsmålet

om, hvilke konsekvenser en eventuel tilsidesættelse af kommunens vilkår for støtte skal have.

For så vidt angår spørgsmålet om kommuners overholdelse af lovgivningen bemærkes, at tilsynet med kommunerne varetages af de fem statsforvaltninger med ministeriet som overordnet tilsynsmyndighed. Det er således Statsforvaltningen Hovedstaden, der fører tilsyn med Københavns Kommune.

Statsforvaltningens tilsyn er et retligt tilsyn. Det betyder, at statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder kommunale forskrifter, der er udstedt i medfør af denne lovgivning.

Statsforvaltningen kan ikke tage stilling til, om kommunernes dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige eller til spørgsmål om skønsudøvelsen, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen.

Statsforvaltningen beslutter selv, om der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en tilsynssag.

Der henvises til §§ 47, 48 og § 48 a i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 969 af 27. juni 2008).

Det tilkommer således statsforvaltningen i en konkret sag om en kommunes støtte til en forening at beslutte, om der foreligger sådanne forhold, at det giver grundlag for at rejse en tilsynssag over for kommunen, og i bekræftende fald at tage stilling til spørgsmål om, hvorvidt kommunen har handlet ulovligt.

Afslutningsvis skal jeg bemærke, at Ungdomshuset med driftsoverenskomsten og en lejeaftale mellem Københavns Kommune og Fonden Jagtvej 69 fra den 1. juli 2008 er placeret i en del af kulturhuset på Dortheavej 61, som er indrettet med støtte i medfør af forsøgsbestemmelsen i den dagældende byfornyelseslov.

Den statslige støtte til etablering af kulturhuset skete i forbindelse med igangsættelse af et kvarterløft i København Nordvest. Kulturhusets hovedopgave var at medvirke til igangsætning, koordinering af og information om kvarterløftaktiviteter, netværksopbygning i form af støtte til beboerstøttede aktiviteter, klubber, foreninger, arrangementer o.l. samt organisering af kulturelle aktiviteter, arrangementer og begivenheder, der henvender sig til kvarteret.

Efter kvarterløftets afslutning ved udgangen af 2003, overgik huset til at være et kultur- og medborgerhus for bydelen Bispebjerg i Københavns Kommune. I dag danner huset ramme om en bred vifte af tilbud og aktiviteter til

gavn for lokalområdet borgere, men huset er åbent for alle borgere. Huset har en café, en stor og en mindre sal til koncerter, fester og konferencer samt 4 åbne værksteder.

Det er Velfærdsministeriets vurdering på det foreliggende grundlag, at kommunens indgåelse af en lejeaftale med Fonden Jagtvej 69 ikke er i strid med den oprindelige hensigt med Kulturhuset Bispebjerg Nordvests anvendelse og med det tidligere Boligministeriums formål med at støtte etableringen af huset. Aktiviteterne i den del af huset, som de nye brugere kommer til at råde over, vurderes således at være af samme art som de, der tidligere er gennemført i huset.

Driftsoverenskomsten beskriver, hvordan huset skal være åbent for alle og angiver procedurer for, hvordan klager over manglende adgang til huset skal håndteres, jf. ovenfor. Det er Københavns Kommunes opgave og ansvar at sikre, at dette sker. Velfærdsministeriet har ingen bemærkninger hertil.

I tilfælde af, at formålet med eller anvendelsen af kulturhuset grundlæggende ændres, således at det vurderes at være i strid med det oprindelige formål for den statslige støtte, kan tilskuddet i yderste fald kræves tilbagebetalt. Hvorvidt det er tilfældet, og hvor stort et beløb, der i givet fald kan kræves tilbagebetalt, vil bero på en konkret vurdering.

Velfærdsministeriet har bedt Københavns Kommune om at orientere ministeriet, såfremt anvendelsen af kulturhuset forandres så markant, at formålet med kulturhuset bliver ændret grundlæggende.

Karen Jespersen

/ Kirsten á Rogvi